

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

25 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal, în următoarea componență:

Președintele

URSACHE Petru

Judecătorii

TOMA Nadejda

NICOLAEV Ghenadie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Renița Gheorghî, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Basarabeasca din 07 iulie 2014 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2014, în cauza penală privindu-l pe:

Renița Gheorghî Mihail, născut la 19 martie 1951, originar și domiciliat în raionul Basarabeasca, satul Abaclia

Termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță:* 17.06.2014 – 07.07.2014;
2. *Instanța de apel:* 04.09.2014 – 26.11.2014;
3. *Instanța de recurs:* 21.10.2015 – 25.11.2015.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Basarabeasca din 07 iulie 2014, Renița Gheorghî Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 201/1 alin.(3) lit. c) Cod penal la 14 (paisprezece) ani închisoare;
- în baza art. 166 alin.(1) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare.

În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă – 15 (cinsprezece) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că Renița Gheorghî, în perioada: noiembrie 2010-ianuarie 2012, de mai multe ori, aflându-se în s. Abaclia, raionul Basarabeasca, unde locuia împreună cu soția sa, Renița Maria Ion, fiind în stare de ebrietate alcoolică, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, avînd un comportament agresiv, inițiind conflicte, se exprima cu cuvinte necenzurate în adresa soției, înjosindu-i prin acțiunile sale onoarea și demnitatea, provocîndu-i suferințe psihice, precum și provocînd violență în familia sa, prin acțiuni violente repetate, aplicînd forța fizică, i-a cauzat soției sale multiple lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului.

Astfel, la 28 ianuarie 2012, aproximativ la orele 17.00, întorcîndu-se la domiciliul său, fiind în stare de ebrietate alcoolică, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, avînd un comportament agresiv, a inițiat

un conflict cu Renița Maria Ion, în cadrul căruia se exprima cu cuvinte necenzurate în adresa ultimei, apoi, aplicînd forța fizică, în urma conflictului inițiat, i-a cauzat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, înjosindu-i astfel onoarea și demnitatea, provocîndu-i suferințe psihice și vătămări corporale medii.

Tot el, în perioada: 28.06.2013-10.07.2013, de mai multe ori, aflîndu-se în s. Abaclia, raionul Basarabeasca, la domiciliul său, situat pe adresa: str. Livezilor, 37, unde locuia împreună cu soția sa Renița Maria Ion, fiind în stare de ebrietate alcoolică, intenționat, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, avînd un comportament agresiv, inițiind conflicte, se exprima cu cuvinte necenzurate în adresa soției, înjosindu-i prin acțiunile sale onoarea și demnitatea, provocîndu-i suferințe psihice, precum și provocînd violență în familia sa, prin acțiuni violente repetate, aplicînd forța fizică, i-a cauzat soției sale multiple lovituri cu pumnii peste diferite regiuni ale corpului.

Astfel, la 02.07.2013, aproximativ la orele 19.00, întorcîndu-se la domiciliul său, fiind în stare de ebrietate alcoolică, intenționat, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, avînd un comportament agresiv, a inițiat un conflict cu Renița Maria Ion, în urma căruia se exprima cu cuvinte necenzurate în adresa ei și aplicînd forța fizică în urma conflictului inițiat i-a cauzat mai multe lovituri cu pumnii, picioarele și cu o greblă peste diferite părți ale corpului, înjosindu-i astfel onoarea și demnitatea, provocîndu-i suferințe psihice și vătămări corporale ușoare.

Tot el, în perioada: 10.07.2013-29.11.2013, de mai multe ori, aflîndu-se în satul Abaclia, raionul Basarabeasca, la domiciliul său, situat pe adresa: str. Livezilor, 37, unde locuia împreună cu soția sa, Renița Maria Ion, fiind în stare de ebrietate alcoolică, intenționat, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, avînd un comportament agresiv, inițiind conflicte, se exprima cu cuvinte necenzurate în adresa soției, înjosindu-i prin acțiunile sale onoarea și demnitatea, provocîndu-i suferințe psihice, precum și violență în familia sa, pentru acțiuni violente repetate, aplicînd forța fizică, i-a cauzat soției sale multiple lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului.

Astfel, la 29.11.2013, aproximativ la orele 16.00, întorcîndu-se la domiciliul său, fiind în stare de ebrietate alcoolică, intenționat, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, avînd un comportament agresiv, a inițiat un conflict cu Renița Maria Ion, în urma căruia se exprima cu cuvinte necenzurate în adresa soției, în urma conflictului a luat din gard o sticlă cu benzină, a intrat în casă, a vărsat benzină pe covor în odaie și i-a dat foc, însă covorul a fost stins de către cet. Renița Maria Ion.

Tot el, în perioada: ianuarie 2011 – decembrie 2011, de mai multe ori, aflîndu-se în s. Abaclia, raionul Basarabeasca, la domiciliul său, situat pe str. Livezilor, 37, unde locuia împreună cu soția sa Renița Maria Ion, fiind în stare de ebrietate alcoolică, intenționat, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, avînd un comportament agresiv, inițiind conflicte, se exprima cu cuvinte necenzurate în adresa soției și avînd scopul privării ilegale a ei de libertate de nenumărate ori o încluia pe Renița Maria Ion în beciul casei și în grajd, unde o deținea de pînă la 12 ore fără întrerupere.

Tot el, în perioada lunilor: decembrie 2013 – 26 martie 2014, aflându-se pe str. Livezilor, 37 din s. Abaclia, r-l Basarabeasca, la domiciliul unde locuia împreună cu soția sa Renița Maria Ion și fiul său Renița Sergiu Gheorghii și nepotul minor al acestuia, Renița Deonisie Sergiu, a.n. 1997, permanent, în repetate rânduri, fiind în stare de ebrietate alcoolică, urmărind scopul de a-i maltrata moral și psihologic, intenționat, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, având un comportament agresiv față de acestea, numindu-i cu cuvinte necenzurate, amenințându-i cu răfuială fizică și incendierea casei de locuit, provocându-le suferințe fizice și psihice, înjosindu-le astfel onoarea și demnitatea.

Tot el, în continuarea acțiunilor sale criminale, fiind anterior de nenumărate ori supus învinuirii de comiterea violenței în familie, nefăcând concluzii corespunzătoare, în continuu făcea abuz de alcool și provoca fapte de violență asupra tuturor membrilor familiei Renița, inclusiv în privința soției sale.

Astfel, la 20 mai 2014, în jurul orelor 17.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în garajul gospodăriei, amplasat pe str. Livezilor, 37 din s. Abaclia, raionul Basarabeasca, prin acțiuni violente repetate, având un comportament agresiv, în urma relațiilor ostile anterioare dintre el și soția sa, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a apucat-o cu mâna de păr și a trântit-o pe ultima la pământ, i-a aplicat cu ajutorul unui ciocan din metal feros „baros”, lovituri pe diferite părți ale corpului, cauzându-i pătimatei leziuni corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă cu multiple plăgi și echimoze pe cap, infiltrări sangvine masive în țesuturile moi ale capului, hematom subdural cu volum circa 25 ml, hemoragii sub piamater, în țesuturile și ventriculele creierului, calificate conform raportului de expertiză medico-legală nr. 95 C din 27.05.2014 ca vătămări corporale grave, după care, fiind internată în secția chirurgie a IMSP al SR Basarabeasca, fără a-și reveni, la data de 27.05.2014, în jurul orelor 11.44, a decedat.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul Renița Gheorghii, care a solicitat casarea acesteia, invocând asprimea pedepsei.

A mai menționat lipsa intenției în cauzarea decesului soției, neaplicarea violenței fizice sau psihice asupra membrilor familiei, starea proprie de sănătate nesatisfăcătoare, căința sinceră.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2014, pronunțată public la 26 noiembrie 2014, apelul declarat de inculpatul Renița Gheorghii a fost respins, ca fiind depus peste termen, fiind menținută fără modificări sentința contestată.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut, că inculpatul a primit sentința primei instanțe în ziua pronunțării acesteia, la 07 iulie 2014, iar apelul a fost declarat abia la 20 august 2014, fără a invoca careva temeiuri de omitere a termenului de atac sau de a solicita repunerea lui în termen.

Astfel, la caz, în opinia instanței de apel nu au fost invocate temeiuri pentru repunerea în termenul de atac, fapt care a dus la respingerea apelului, ca depus peste termen.

5. Inculpatul Renița Gheorghii a depus recurs ordinar și în motivarea recursului solicită aplicarea unei pedepse mai blânde, reieșind din faptul recunoașterii vinei în comiterea infracțiunilor, săvârșirea lor în stare de legitimă

apărare, drept rezultat al atacului din partea mai multor persoane și a stării grave de sănătate.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.1) pct.1¹⁾ Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând declararea inadmisibilității acestuia.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Termenul de declarare a apelului împotriva sentinței, potrivit prevederilor art. 402 Cod de procedură penală, este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale.

În opinia Colegiului penal, instanța de apel just a constatat că potrivit dovezii de primire a copiei de pe sentință (f. d. 75, vol. II), la data de 07 iulie 2014 inculpatul Renița Gheorghî a primit copia sentinței Judecătoriei Basarabeasca, pronunțată integral în aceeași zi. Apelul a fost declarat de către inculpat abia la 20 august 2014 (f. d. 83, vol. II), fără a invoca careva temeieri de omitere a termenului de atac. Mai mult, deși avocatul Gherța Mariana în numele inculpatului a solicitat repunerea în termen, această solicitare nu a fost susținută prin careva motive temeinice și justificate.

În conformitate cu art. 230 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Față de cele mai sus precizate, invocând prevederile legale și practica judiciară, Colegiul menționează că, termenul de apel este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, cu excepția cazurilor când de către instanță au fost determinate motive întemeiate de întârziere a declarării apelului, iar apelul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv.

În acest context, Colegiul penal atestă că instanța de apel just a conchis, că termenul de 15 zile pentru depunerea apelului de către inculpat și avocatul său a expirat și motive pentru repunere în termen nu au fost stabilite, prin urmare apelul întemeiat a fost declarat ca depus peste termen, fără a purcede la examinarea fondului acestui apel.

În astfel de circumstanțe, Colegiul consideră că, instanța de apel întemeiat nu a examinat fondul apelului, deoarece potrivit prevederilor pct. 16 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „Soluția de respingere a apelului ca depus peste termen sau inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal”.

Deci, Colegiul penal constată că, respingerea apelului ca depus peste termen echivalează cu nerezolvarea fondului, prin neutilizarea căii de atac – apelul.

Prin urmare, instanța de recurs statuează că, conform prevederilor art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac.

Reieșind din cele menționate, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece nu a fost utilizată calea de atac – apelul.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin.(1), (2) pct. 4) Cod procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Renița Gheorghii împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2014, în cauza penală privind-l pe Renița Gheorghii Mihail, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 decembrie 2015.

Președinte

URSACHE Petru

Judecători

TOMA Nadejda

NICOLAEV Ghenadie